

Convenant ZN en Bo Geboortezorg d.d. 8 juni 2023

Aanleiding

De aanleiding voor dit convenant is de zorgelijke situatie binnen de sector kraamzorg. De quickscan van Bo geboortezorg laat zien dat kraamzorgaanbieders door het gebrek aan capaciteit niet aan alle cliënten tijdig de zorg kunnen bieden die nodig is conform het Toetsingskader Toezicht op de Kraamzorg van de IGJ. Daarnaast blijkt uit deze quickscan van Bo Geboortezorg dat een groot deel van de sector financieel in zwaar weer verkeert. De problemen op capaciteit en continuïteit versterken elkaar. Naar de visie van Bo Geboortezorg geldt dat alleen tijdig en adequaat ingrijpen ervoor kan zorgen dat de sector zich staande houdt en toewerkt naar een toekomstbestendige kraamzorgsector. Dit vraagt om een passende bekostiging en inrichting van de kraamzorgsector zodat elke verzekerde die dat nodig heeft passende kraamzorg ontvangt.

Algemeen

De convenantpartijen zijn ervan doordrongen dat de afspraken in dit convenant alleen kans van slagen hebben als er gezamenlijk commitment is op de hierna genoemde actielijnen en dit ook door de leden wordt gedragen en uitgevoerd. De partijen zetten zich in om deze uit te werken.

Met de actielijnen beogen de partijen een eerste kwalitatieve slag te maken. Enerzijds om de huidige capaciteit in de sector te behouden, maar ook om de beschikbare capaciteit beter te benutten en te verdelen over cliënten. Verder willen de partijen een impuls geven aan het opleiden van nieuwe kraamverzorgenden. Om als kraamzorgsector die acties die per direct nodig zijn daadwerkelijk uit te voeren is een generieke max-max afspraak afgesproken (10% toeslag op het gecontracteerde kraamzorg uurtarief¹).

De actielijnen worden in 2023 verder uitgewerkt. Ze vormen mede de basis voor een nog verder en dieper gaande transitie van de hele sector in lijn met de uitgangspunten van het IZA.

Na het afsluiten van het convenant zal er periodiek op bureauniveau overleg plaatsvinden tussen Bo Geboortezorg en ZN om met elkaar de voortgang van actielijnen te bewaken. Dit zal om de 6 maanden ook op bestuurlijk niveau plaatsvinden of zoveel vaker als nodig is. VWS, de NZa, de PFN en de ACM worden betrokken op die actielijnen waar het hen aangaat. Als er gedurende het proces knelpunten ontstaan spreken partijen elkaar hierover en lossen ze deze zo snel mogelijk op. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om het convenant levend te houden en de afgesproken intenties waar te maken. Het convenant loopt van 1 mei 2023 t/m 31 december 2023 onder de vooronderstelling dat alle in dit convenant opgenomen acties op dat moment afgerond zijn dan wel implementeerbaar zijn. Zo niet dan wordt voor die onderdelen een aanvullende afspraak gemaakt

¹ Deze afspraak ziet op alle prestatiecodes met betrekking tot het uurtarief, waarvoor een max max tarief mogelijk is.

en het convenant voor die onderdelen verlengd. Deze voortgang bespreken wij ten minste medio september en medio november.

Het cliëntenperspectief heeft een belangrijke plek bij de uitwerking van de actielijnen. Continuïteit en kwaliteit van kraamzorg zijn de rode draad bij de uitwerking. Gedurende het convenant wordt Patiënten Federatie Nederland tijdig geïnformeerd en vindt periodiek afstemming plaats.

Actielijn 1

Transitie naar toekomstbestendige kraamzorg

Convenantpartijen gaan het overleg met elkaar aan over een toekomstbestendige kraamzorgsector. Bo Geboortezorg heeft het initiatief hiertoe genomen via de concept blauwdruk. Zodra partijen overeenstemming hebben over een gezamenlijk gedragen toekomstrichting bepalen convenantpartijen de noodzakelijke vervolgstappen. Een mogelijkheid zou zijn om via de transformatiemiddelen aan de benodigde financiering te komen voor (onderdelen van) de transitie. Mocht dit niet passend zijn dan wordt gekeken naar andere mogelijkheden.

Bovenop een generieke max-max biedt de NZa met ingang van 1 juli 2023 (onder voorbehoud van uitkomsten consultatieronde) nog de mogelijkheid een max-max-max toeslag (bijlage) overeen te komen tussen individuele zorgaanbieders en zorgverzekeraars. De toeslag is bedoeld om de grote veranderopgave in de kraamzorg te faciliteren en om te investeren in passende toekomstbestendige integrale geboortezorg. Bo geboortezorg onderzoekt de mogelijkheden om hiervoor landelijke en/of regionale kwaliteitsplannen te ontwikkelen waarmee de noodzakelijke ontwikkeling en innovatie binnen de sector versneld vorm kan krijgen.

Actielijn 2

Ontwikkelen toekomstbestendige visie opleiden kraamzorg.

Op dit moment ontbreken volgens Bo Geboortezorg de randvoorwaarden om als sector maximale opleidingsinspanning voor nieuwe medewerkers te bieden. In lijn met de brief van VWS (bijlage) wordt verkend welke mogelijkheden er zijn om opleiden binnen de kraamzorgsector structureel en voor de lange termijn te borgen, en hiermee ook samenwerking te zoeken met andere branches zoals de wijkverpleging. Bo zal samen met de sectorpartners en stakeholders een visie ontwikkelen op een toekomstbestendig opleidingsstelsel kraamzorg. De insteek zal zijn optimalisatie van de kwaliteit van de opleiding en de aansluiting van de opleiding op de praktijk. Om snel in te spelen op de opleidingsnood bij de kraamzorgsector is actielijn 3 bedoeld.

Actielijn 3

IZA-fonds Wijkverpleging 2023 vergroten voor opleiden tbv kraamzorg.

ZN breidt het wijkfonds met kraamzorg uit voor kraamzorgorganisaties die opleiden. In 2023 werken ZN en Bo Geboortezorg dit verder uit. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de scope van het fonds, de beoordelingsprocedure, verantwoordingeisen, de inzet van een commissie en de check op inzet van de toegekende middelen.

Op basis van eerdere gegevens is becijferd dat het om circa 400 opleidingsplekken gaat welke per plek om circa €20.000,- aan financiering vergen. Op basis van definitieve cijfers uit het prognosemodel kraamzorg wordt dit definitief gemaakt. Hiermee vormt het maximum beschikbare budget maximaal 8 miljoen euro. Mocht dit niet toereikend blijken gaan partijen hierover met elkaar in overleg.

Actielijn 4

Integraal vergelijkbaar speelveld voor kraamverzorgenden in loondienst en ZZP'ers verkennen uitgaande van vergelijkbare professionele verantwoordelijkheid.

De convenantpartijen vinden het belangrijk dat er een integraal vergelijkbaar speelveld ontstaat in de kraamzorg tussen ZZP'ers en kraamverzorgenden in loondienst uitgaande van eenzelfde professionele verantwoordelijkheid. Convenantpartijen gaan onderling het gesprek aan over het onderscheid tussen de ZZP-er en werknemers in loondienst.

Met deze actielijn wordt in lijn met de brief van VWS (bijlage) aangesloten bij het programma TAZ. Onderwerpen waar onder andere naar gekeken gaat worden zijn verdeling van de beperkte capaciteit ten opzichte van de zorgvraag (in de regio), aantrekkelijk arbeidsklimaat, kwaliteitsborging en bijpassende contracteereisen.

Actielijn 5

Mogelijkheid tot digitale voorlichting en instructie verruimen.

Digitale voorlichting en instructie kunnen de druk op de huidige capaciteit voor een deel verlichten. Om maximaal gebruik te kunnen maken van digitale zorg voor voorlichting en instructie in 2023 heeft Bo Geboortezorg kaders en richtlijnen ontwikkeld. Zorgverzekeraars kunnen bilateraal met inachtneming van die richtlijnen en kaders afspraken maken over de inzet van digitale kraamzorg. Daarbij streven zorgverzekeraars er wel naar om dit zo administratief arm en uniform mogelijk in te regelen in 2023.

Daarnaast zal verkend worden wat er verder op de langere termijn nodig is voor de verdere doorontwikkeling, implementatie en governance van digitale kraamzorg en de financiering daarvan.

Actielijn 6

Het SIS Finance onderzoek samen uitvoeren.

Opdrachtgever zijn ZN en Bo geboortezorg en zij komen tot een gezamenlijk gedragen onafhankelijk onderzoeksvoorstel waarvoor geldt dat ook de NZa betrokken wordt. Dit borgen partijen door zich te committeren aan het professionele gezamenlijke oordeel van SIS Finance en Gupta.

Zorgverzekeraars zullen serieus betekenis geven aan het onderzoek en tav concrete aanbevelingen daaruit voortvloeiend transparant maken hoe dit is/wordt meegenomen in nieuwe tarief voorstellen die in gaan direct aansluitend aan de max max periode richting individuele aanbieders.

Bo Geboortezorg draagt hierin bij door het leveren van 0,1 FTE gedurende de duur van het onderzoek + 42% van de onderzoekskosten. Zorgverzekeraars dragen de overige 58% van de onderzoekskosten bij evenals de kosten voor de inzet van Gupta.

Actielijn 7

Analyse loonontwikkeling aanpalende sectoren en bepalen wat er nodig is om de achterstand met concurrerende vergelijkbare beroepen qua beloning in te lopen.

De sector kraamzorg wordt in toenemende mate geconfronteerd met grote verschillen in loonontwikkelingen ten opzichte van vergelijkbare beroepen. Als de ontstane kloof niet wordt gedicht, zal dit ten koste gaan van het behoud van capaciteit. Daarom is het van belang inzicht te krijgen in de loonontwikkeling vanaf 2020. Dit onderdeel is op verzoek van de Nza meegenomen in het SIS Finance onderzoek. Op basis van het resultaat gaan de convenantpartijen met elkaar in gesprek hoe dit op een goede manier naar toekomstige afspraken kunnen vertalen, de Nza is hier een belangrijke partij in.

Actielijn 8

Inzet generieke max-max in 2023 gedurende de looptijd van het SIS finance onderzoek

De zorgverzekeraars bieden hun gecontracteerden een max-max addendum² aan tot de afloop van het SIS finance onderzoek, 6 maanden³. Het max-max is bedoeld om ervoor te zorgen dat alle geïndiceerde verzekerden passende kraamzorg krijgen en tevens voor loonontwikkeling op korte termijn en compensatie van kosten voor ziekteverzuim, opleiden en overige werkgeverskosten die zijn toegenomen.

² Dit betreft een toeslag van 10% op het afgesproken kraamzorg uurtarief.

³ Het onderzoek zal lopen tot 31 oktober. Max max periode zal lopen over de maanden mei (start datum convenant) tot en met oktober (6 maanden).

Actielijn 9

Tijdens de looptijd van het convenant zal Bo Geboortezorg uiterste inspanningen leveren dat alle geïndiceerde verzekerden tijdig van passende kraamzorg voorzien worden

Tijdens deze periode spannen kraamzorgaanbieders zich in alle verzekerden in zorg te nemen en gebruiken zij alle ruimte die er is om uren te spreiden zodat verzekerden ten minste 24 uur kraamzorg te ontvangen. In het kader van de zorgplicht hebben verzekeraars hierin een coördinerende rol

Bo Geboortezorg levert uiterste inspanning om te borgen dat haar leden tijdige en passende oplossingen zoeken voor cliënten met een à terme datum op zeer korte termijn. Bo Geboortezorg komt met een kader om de beschikbare capaciteit te verdelen over de zorgvraag. Daarin neemt Bo Geboortezorg objectieerbare criteria op via welke de kraamzorguren worden (her)verdeeld. Dit kader wordt toegevoegd aan de huidige handreiking "continuïteit kraamzorg in tijden bij krapte 2023". Samen met het kader digitale kraamzorg in 2023 (actielijn 5) biedt dit handvatten om de beschikbare capaciteit zo optimaal mogelijk in te zetten en te verdelen.

Bijlagen

- Definitief onderzoeksvoorstel SIS finance d.d. 8 juni 2023
- Brief VWS aan convenantpartijen d.d. 2 juni 2023
- Memo NZa mogelijkheid tot verhogen tariefruimte kraamzorg d.d. 25 mei 2023
- Voorwaarden horend bij generiek max-max tarief kraamzorg
- Richtlijn digitale kraamzorg in 2023